

L'ESPURNA

Escolteu cada vespre a les 22 h. des dels micròfons de Ràdio Girona, les emissions del diari parlat L'ESPURNA del P.O.U.M.

Segona Epoca. Any I. Núm. 26

Girona, dimarts, 15 de desembre de 1936

DIARI DE LA TARDA

PORTANTVEU DEL P.O.U.M. A LES COMARQUES GIRONINES

No hi fa res que bramulin irats contra nosaltres Som la força viva que els fa nosa

GUIO

Alerta, dones del poble.!

Cap esperit observador haurà passat indiferent pel carrer de l'Argenteria, durant les hores de mercat. En tot temps ha estat digne d'atenció aquest comerç en via pública. Avui, però, ultra els motius de sempre, s'hi afegeix el fet de les taxes.

La tradicional tacanyeria de les nostres camperoles i la manca de bon criteri de la majoria de les nostres dones, donen un relleu, de matisos psicològics interessants, a l'actual mercat. Hom resta perplex escollant les freqüents discussions provocades per la qüestió de les taxes. — Jo no venc cap dotzena d'ous a menys de cinc setanta-cinc, diu la pagesa. — La compradora, dona que porta el mone-der segurament un xic pesant, no sols no protesta del preu illegal, sino que fins es mostra disposada a una gratificació generosa, cas de consentir en la injustícia de deixar sense mercaderia les demés compradores. I el fet és consumat, clandestinament, allà en una escaleta del carrer de la Neu. Clar que la pagesa no es cansa de recordar que tot això és illegal, i que si un milicià ho sabés...

L'ambició de l'una i l'egoisme de l'altra; l'absència de sentit de responsabilitat, en les dues, es justifiquen.

Però, vet ací un cas que no té pas una justificació ben clara: — Una venedora de patates i, al voltant, multitud femenina esperant torn per a comprar-ne. Una dona d'aspecte sever, s'apropa i demana dos quilos de patates. No fa preu. Ella sap a què atendre's. Paga, millor dit, intenta pagar d'acord amb la taxa, més quin rebombori de crits i protestes i insults provoca aquest acte! La dona recula fent mueques de menyspreu, mentre les altres no es cansen de mortificar-la amb llurs paraules buides de fons i de grollera sonoritat.

Hom resta perplex davant l'espectacle. Dones del poble ajudant la burgesa egoista que no l'importa el preu de la mercaderia, ni acaparar-la tota. No comprenen que, donant-li raó, no fan altra cosa que mantenir la injustícia tradicional: Només menja, qui pot pagar. No interpreten l'objectiu de la taxa i no fan altra cosa que palesar llur inconsciència i llur manca de criteri.

Convindria que ens preocupem d'obrir-les els ulls i, entre tant, que els milicians vigilin amb més atenció el carrer de l'Argenteria, durant les hores de mercat.

GRACIETA

Llengües verinoses pretenen enterbolir la magnífica història del nostre Partit. Vessen, a dojo, tota mena d'insensateses per tal de crear-nos un clima d'asfíxia i provocar (demència furiosa!) la nostra desaparició en la vida política catalana.

Obliden que el P.O.U.M. no ha pas nascut per tenyir de vermell les candidatures petit-burgeses.

En l'oposició nasquèrem, en l'oposició ens forjàrem, i en l'oposició lluitarem contra tota temptativa adreçada a barrar el pas a la Revolució en marxa.

La constitució del nostre partit obee a l'imperi d'una necessitat: ésser l'ala bolxevic a Catalunya.

Som i serem leninistes i no ens espanta la maniobra de penombra ni la camalleta traïdora.

No en som pas les primeres víctimes; ni en serem tampoc, les darreres.

El juliol de l'any 17, bramulaven els menxevics contra Lenin tot colpejant-lo amb reguitzells de fàstic i grolleries insulses. «Ets un agent del Kàiser. Ets un traïdor».

Les onades de folia popular, inspirades contra Lenin pel reptilisme reformista, s'estabellaren contra la roca dura de la seva consigna justa.

Tres mesos després, la Revolució d'octubre enterrà la xarxa fictícia del menxevisme, mentre Lenin enfilava la lluita envers la Llibertat absoluta del seu poble.

No hi fa res que llencin damunt nostre el fang de casa seva. No hi fa res que gesticulin irats contra nosaltres.

Som la força viva que els fa nosa. Seriem dignes de l'anatema implacable i més crua si davant la tempesta primera, pleguéssim covardement les nostres veles; si davant l'error dels altres, capituléssim la veritat pròpia; si davant la impotència dolosa claudiquéssim la nostra dignitat i els nostres deures de classe.

La nostra consigna és justa. No ha nascut encara qui ha de fer desviar-nos i suprimir-nos.

El nostre partit és marxista. Ho és i ho serà per damunt dels comparses i dels mastins petit-burgesos.

L'ESPURNA accepta tots els anuncis que vulguin inserir-s'hi.

L'UNIÓ FA LA FORÇA

Amb l'unió els més orgullosos tindran d'humillar-s'hi

ESPURNES

La superació humana

L'home té una missió a complir damunt la terra. L'home, conglomerat d'afeccions i instints, d'intel·ligència i voluntat, necessita crear, edificar, eternitzar-se si vol sentir-se satisfet.

Una lluita horrible hi ha entaulada a Espanya. Les masses, les classes explotades, els pàries, sotjant l'horitzó, han descobert un més enllà, una vida noble. Han reaccionat en el moment precís de trobar-se amb l'argolla del presidari. Ha sortit l'home que cerca eternitzar-se. La seva fina sensibilitat d'animal racional li ha donat clara consciència de la gravetat de l'hora.

L'home, que per sobre de tot vol sobreviure en l'espai i el temps, ha endevinat felicitament el perill, i ha vessat abundantment la seva sang per tal de salvar-se ell, i salvar amb ell, la seva obra.

El valor home que hi ha en les multituds ha comprès perfectament, i en esforç titànic s'ho ha jugat tot per rompre l'argolla.

Contesa entre la consciència clara de l'home i les forces cegues incontrolades, desfermades. Els instints vessànics enfront de l'home integral. La destrucció contra la normalitat de la vida. Les forces retardatàries en oposició a l'impuls de superació.

El roc ha estat, fatalment, com havia d'ésser: brutal, d'una violència extremada. Ha vençut el que no podia menys que vèncer: la normalitat de la vida, la continuïtat progressiva i natural de la Humanitat i del Món, la marxa ascendent de la Història.

La massa, la classe treballadora, ha retrobat el pols. S'ha sentit mestressa d'un destí, actora d'un deure indefugible. La pròpia sang li indicava el camí. L'instint del que no es resigna a morir li ensenya la única sortida possible: acabar amb el monstre obstaculitzador, matar brutalment la bèstia i esclafar totes les anelles que podrien regenerar-la.

PUIGCÍVOL

Una víctima més

Venim d'acompanyar un camarada al repòs etern. Una altra víctima. Una vida truncada en el moment de florir.

A tot arreu van caient Fills de la fàbrica, del taller, de la terra. La joventut d'avui paga un tribut caríssim a la salvatjada feixista.

Aquesta vegada una víctima innocent. Setze anys. Ben poca cosa sabia del món, i ha donat ja la seva sang.

El feudalisme sobrevivent, aixecant-se irat per tal de continuar el martiri d'un poble. Anyorança d'un gaudi que els fuig de les mans. Militars descartats en rampell de bogeria. Vilesa d'uns esperons sempre odiats pel vertader poble. Traïció.

Ara, Joan Viñas, que ja als seus pocs anys havia devorat carretades de pols entre rodes i corretges de fàbrica. Que coneixia les misèries i privacions de l'exploitat. Que creuava la nostra ciutat en la venda d'un diari que estimava. Que freturava per una vida lliure i armoniosa.

La Girona proletària el plora amb un dolor. Sent en la seva carn l'absència dels fills volguts.

El dolor perfora les nostres ànimes sotmogudes. La sang roja del nostre company obsessiona la nostra pensa. Sentim les filades de la vida que s'escola.

Cridem, ara més que mai, fortament: No passaran!

Fins a vèncer o morir! Pel triomf del Socialisme!

La columna «Fantasma»

Deu manaments i una sola consigna: disciplina

Heus ací el decàleg de la columna «Fantasma»:

Primer: ATACAR l'enemic sense preocupar-se del seu nombre i de les seves armes.

Segon: RESPECTAR la població civil i les seves propietats.

Tercer: NO MENTIR ni donar pas franc a notícies perjudicials a la causa.

Quart: HONRADESA vers la revolució antifeixista i perseguir els lladres que vulguin envillar la nostra victòria.

Cinquè: NO MATAR els presoners.

Sisè: HIGIENE, singularment l'antivenèria.

Setè: OBEDIENCIA amb silenciosa subordinació.

Vuitè: NO MURMURAR. Les paraules poden fer molt mal.

Novè: SOLIDARITAT antifeixista.

Desè: TIRAR POC I APUNTAR MOLT. No malmetre les municions.

Els deu manaments de la Columna Uribarri es resumeixen en un de sol: DISCIPLINA.

Voluntaris a la Caserna «Lenin»

Tots els companys i antifeixistes que desitgin allistar-se com a voluntaris, han de dirigir-se amb tota urgència a la Caserna «Lenin», carrer de Tarragona.

NOTICIARI

La Tresoreria general de la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya recorda a tots els associats seus l'obligació que tenen d'estar al corrent de pagament al començar el nou any, essent necessari això pel bon funcionament administratiu de la Federació.

També la Secretaria general de la mateixa Federació posa en coneixement dels seus associats, que des de demà, dia 10, podran passar a recollir els carnets definitius de 12 a 1 i de 7 a 8.

S'haurà d'anar proveït de dues fotografies tamany carnet. El preu del carnet serà de 1'50 pessetes i tan sols s'entregarà al que hagi cotitzat fins el Desembre inclusiu.

Dits carnets definitius degut a la seva indiscutible importància seran tan sols entregats als nostres associats majors de 14 anys i a més que no haguessin militat activament abans del 19 de juliol en partits desafectes al règim.

La Junta del Sindicat del Ram del Vestir de Girona prega a tots els seus afiliats que assisteixin el proper Dimarts, dia 15, a la reunió general que tindrà lloc al local de la U. G. T., Casa del Poble, a les 7 de la tarda.

No hi manqueu.

En Joan Lladó Calvet, domiciliat al carrer del Carme, núm. 30, fa lliurament d'un sac que conté verdura, trobat a la via pública.

Antoni Sila, veí d'aquesta, entrega també un clau amb un clauer, el que es lliuraran a qui acrediti la seva pertinença.

Ha estat atesa al Dispensari Municipal pel metge en Ricard Ros, la veïna d'aquesta Consol Aluà Planas de 22 anys, domiciliada a la Rambla de Pi Margall, núm. 13, de erosions a la galta dreta.

A les 8 hores d'avui se li ha encès una petola de greix amb un industrial d'aquesta produint la consegüent alarma. Ha estat sofocat pels veïns i els interessats. Sense cap desgràcia personal.

El Coronel Villalba acompanyat de les autoritats militars i escorta, ha visitat la casa Foixà per a instal·lar-hi la Comandància Militar.

Nota de la Junta Comarcal Pro-Refugiats de Girona

Es posa en coneixement del Comerç i públic en general, que s'abstinguin de fer cap classe d'almoïna als refugiats acollits en aquesta ciutat, des del moment que està prohibit el pidolar públicament.

Les persones que tinguin voluntat en ajudar-los, ja sigui en metàl·lic o en robes podran fer-ne entrega a la Comissaria de la Generalitat, (SECCIÓ REFUGIATS).

La Junta.

Gossos Terranova i de St. Bernard

Al nostre local del P. O. U. M. s'admeten les donacions de gossos de Terranova i St Bernard ja que de tots és sabut el gran ajud que presten aquests valents i abnegats animals.

Comitè Econòmic d'Espectacles públics

C. N. T. A. I. T.

SALA BAKUNIN

Programa per avui nit

Ufilms presenta la grandiosa producció

SOLO SOY UN COMEDIANTE

per Rudolf Foster.

EL ACORAZADO MISTERIOSO

per Robert Taylor

i un interessant reportatge de la mort i enterrament de Durruti.

Instrucció militar

Es fa present a tots els ciutadans compresos entre els 21 i 30 anys, inscrits en la mobilització d'aquesta ciutat, de l'obligació que tenen d'assistir a l'instrucció militar, ja que del contrari a questa Alcaldia es veurà obligada a sancionar als que manquin a tal deure.

El Conseller de Propaganda

Comissaria Delegada de la Generalitat a Girona

Per resolució de la Conselleria de Defensa de la Generalitat, els serveis de formació de cens, autorització, prohibició i apropiació d'aparells receptors de ràdio i altres, disposats per l'Ordre del 26 de novembre darrer i que foren encarregats a l'Oficina de Censura de Guerra del Secretariat General del Departament de Defensa, han passat a dependre, a partir del dia 11 d'aquest mes, del Departament de Serveis Públics.

La qual cosa es publica per a coneixement general.

Socors Roig Internacional

Secció Catalana.—Comitè Local de Girona

ELS NOSTRES GERMANS FRANCOSOS

El Comitè Local del S. R. I. de la nostra ciutat ha tngut l'honor de rebre la vista de Mademoiselle Marié Meyer, secretaria del «Comitè des Femmes contra la guerre et le fascisme» de Ceret, la qual ha convidat als seus components a un festival organitzat en aquella població per tal de recaptar cabals per organitzar un camió de queviures al front de combat.

SUPPORT

Es el portantveu del S. R. I. a Catalunya i cal que sia llegit per tots els antifeixistes catalans. Es ven a tots els quioscos i llocs de periòdics de la nostra ciutat. Preu 20 cèntims.

GIROMA - MADRID

Tot just acabada l'expedició de quatre camions de queviures i robes al front de Madrid, el Comitè Local del S. R. I. ja prepara altra expedició per ajuntar a la que d'una manera general, o sia, amb la col·laboració de tot Catalunya, prepara el Comitè Central.

En principi s'ha acordat que aquesta expedició consti de sis camions.

Cal que tots els antifeixistes gironins cooperin a que aquest acord sia una realitat. Els donatius poden fer-se a Rambla de la Llibertat 14, de 7 a 9 del vespre tots els dies.

Ha estat detingut per la policia de la nostra ciutat el matalasser d'aquesta, anomenat Llapart que ultra ésser tingut com a element reaccionari, avui anava amb una llarga espasa disimulada en un bastonet de canya i proferia insults contra el règim revolucionari.

Joventut Comunista Ibèrica

Assistiu tots demà a la gran assemblea-conferència que es celebrarà a les vuit i mitja del vespre al local del P.O.U.M.

En ella hi parlarà el camarada Quer i a ella hi queden convidades totes les seccions del P.O.U.M., J.C.I. i Secció Femenina.

Assistiu-hi tots, companys i companyes.

Front de Bilbao

Les posicions enemigues de Villarreal bombardejades

Bilbao.—El comunicat de guerra facilitat ahir pel conseller de Defensa del País Basc, diu així:

«Durant el dia d'avui no s'ha operat a cap dels sectors. Unicament hi ha hagut activitat artillera i d'aviació, bombardejant les posicions de Villarreal i causant a l'enemic moltes baixes a jutjar pel moviment d'ambulàncies, observat després a la carretera de Vitòria.

L'artilleria enemiga ha canonejat les poblacions civils de Marquina i Elorrio, i l'aviació feixista ha bombardejat les posicions d'Ochandiano i Uvidea, causant algunes baixes entre la població civil».

Ja assistiu a les classes d'Esperanto que es donen diàriament al local del P. O. U. M. a les 8 del vespre?

Farnés de la Selva

El Balneari Termes Orión llar d'amor fraterna

Farnés de la Selva, a l'igual que tantes altres poblacions catalanes, és oscul d'amor posat al front dels exil·lats, dels foragitats per la canalla feixista.

Farnés de la Selva compta amb 170 refugiades. 170 companyes que han conegut i viscut intensament el dramatisme de l'èxode. De la fugida aparatosa de la llar assetjada per la canalla feixista.

Amb els ulls plens de llàgrimes ens han explicat llur peregrinació fins arribar a terres catalanes.

Còrdova, Toledo, Badajoz, Madrid... D'aquestes poblacions han estat foragitades. Madrid però, es la seva fal·lera. Parlen d'ell amb esgarriances de dolor. Aquell Madrid jovial i rialler, del xisto inèdit i sempre a flor de llavis, ha mort destrocet per la maledicència d'uns cretins a sou del feixisme internacional.

L'asedi a Madrid ha estat crudel, esgarriós, amb totes les agravants. Dels barris típics, obrers, no resta només que runes. Museus, hospitals, esglésies ha estat objectiu perseguit per la metralla feixista.

Durant infinitat de dies, el bombardeig començava a les 9 fins les 11 del matí i de les 2 a les 5 de la tarda.

Moltes de les companyes refugiades han vist el cos tendre d'algun seu fill destrocet. L'odi i el rencor que els seus ulls llençaven a l'explicar-ho tenia frisanes de bogeria.

No obstant, a Madrid, s'han tingut els màxims de miraments per els que representaven l'aixecament a les trinxeres enemigues. Tot Madrid va veure com les monges del convent d'incurables del carrer d'Amaniel, eren traslladades curosament per milicians de la Llibertat a refugis perquè estiguessin salvaguardades del bombardeig enemic.

La famosa 5.ª columna de Mola té una efectivitat rastrea d'impotent. Així que a l'horitzó madrileny es veüllama la presen-

cia de les aus negres, comença la actuació d'aquests éssers de la traïció amb llurs paqueigs.

Lucia Martin ens explica que ella pogué comprovar com del terrat de casa de la Chelita es feien disparos.

Espontani, sense mediatitzacions de cap mena surt de llurs boques la necessitat imperiosa de la neteja de Madrid. És intolerable i fins i tot sarcàstic que mentres cauen a cada hora infinitat de companys a les trinxeres, els emboscats de la 5.ª columna campin pels seus respectes negociant amb el bulo i la traïció.

W.

Generalitat de Catalunya

DISPENSARI DE LLUITA ANTITUBERCULOSA I ACCIÓ SOCIAL DE LES COMARQUES GIRONINES

Serveis prestats en el mes de Novembre de 1936 en els diferents consultoris del mateix

Malalts que han passat pel dispensari, 607; Malalts visitats per primera vegada, 46.

Detall dels treballs efectuats

Visites, 194; Radiografies, 35; Radioscòpies, 42; Anàlisis, 112; Reaccions intercutànies, 0; Tractaments, 609; Intervencions quirúrgiques, 3; Pneumotòrax, 4; Injeccions Hipodèrmiques, 416; Injeccions Endovenoses, 68; Tractaments amb sanocrisina, 55; Tractaments amb tiolulfats, 53; Cures, 0; Sol d'altura, 10; Medicaments entregats (a part d'injectables): Específics farmacèutics, 108 a 108 malalts.

Servei de vacunació Antituberculosa amb la vacuna «Calmette-Guerin»

Mes de novembre de 1936.—Nadons vacunats a la capital per via bocal, 5; Vacunacions a la capital per via hipodèrmica, 0; Revacunacions a la capital per via bocal, 20; Revacunacions a la capital per via hipodèrmica, 0; Nadons vacunats als pobles per via bocal, 66; Vacunacions als pobles per via hipodèrmica, 0; Revacunacions als pobles per via bocal, 281; Revacunacions als pobles per via hipodèrmica, 1.—Total: 373.

Segueix la crisi a la Generalitat

El President de Catalunya ha rebut aquest matí algunes consultes. Aquesta nit hi ha hagut alarma de bombardeig aeri a Barcelona

Comentaris a l'entorn del discurs pronunciat aquesta nit per l'anglès Eden

BARCELONA

Cotxe que deu detenir-se

Les milícies de patrulles de les nostres carreteres deuen detenir el cotxe "Morris" matrícula B. 49751 de color negre, dues portes amb un vidre d'elles trencat. On se'l trobi que se'l detingui.

S'ha de comunicar tot seguit a la Conselleria de Patrulles la seva troballa.

Volien bombardejar Barcelona?

Barcelona. — Ahir a la nit ens trobàvem a Barcelona quan ocorregué l'alarma de bombardeig aeri. Per mitjà de la ràdio sabérem que s'apropaven en direcció a la nostra ciutat uns aparells facciosos, i calia que tothom procedís a posar-se als refugis determinats prèviament.

Moments després s'iniciaren els senyals de sirenes i els vigilants avisaven amb els xiulets i cops a les portes, per a prevenir del perill que s'anunciava.

Els ciutadans, complint el que hi ha disposat, es retirà als llocs assenyalats. En alguns teatres sortiren artistes al prosceni i advertiren el públic del perill que s'anunciava, per la qual cosa digueren que es procedís a sortir desordenadament i que passessin als refugis. Volem fer remarcar que a molts cinemes no s'avisà el públic i no s'assabentà fins que es produí l'apagament de enllumenat públic. Caldria que al mateix temps que hom avisa les emissores de ràdio i els serveis públics, hom avisés també, pel mitjà que fos, els locals d'espectacles públics, car són llocs on acostuma a haver-hi nombrosos contingents de públic.

Apagats els llums de la ciutat, poguérem constatar com funcionava la vigilància antiaèria i diversos cotxes dels controls antiaeris circularen amb els llums camuflats, els quals anunciaven la imminència del perill.

En la nostra informació de dies passats, quan nes portaren a cap les proves contra els bombardeigs, ja diguérem que des de molt lllocs de la ciutat no havien estat oïdes les sirenes en qüestió.

Veiem que aquesta important deficiència, no ha estat encara corregida. Sortosament ahir a la nit passà aviat el perill sense que haguéssim de lamentar desgràcies de cap mena, però si quelcom hagués ocorregut, hom podria donar part de culpa a no haver oït els senyals. Cal que això es tingui en compte, puix que és d'una importància primordialíssima. Creiem que haurien d'instalar-se a diferents llocs de Barcelona potents equips de sirenes connectades de tal forma que funcionessin simultàniament i que tinguessin un ampli radi d'acció. Ahir al vespre es pogué constatar millor que el primer dia que les sirenes instal·lades actualment manquen en absolut d'eficàcia.

A un quart d'una de la nit passaren els equips dels llocs més centrals de la ciutat i tocaren els claxons i sirenes dels automòbils, advertint que havia passat el perill. Fou donada novament la llum de la capital i la gent sortí dels refugis i es retirà a les seves llars i ocupacions respectives. La ràdio donà també la nota en la qual es deia que passat el perill que havia obligat a prendre les precaucions, es podia tornar a reprendre el ritme normal a la ciutat i que per tant tots els serveis públics havien de tornar a funcionar regularment.

Segons els nostres esbrinaments, sembla que hom rebé notícies que a determinada distància de la nostra capital havia

estat divisada una secció d'aparells facciosos, havent-se circulat aquesta notícia per mitjà dels serveis de transmissions fins que s'advertí a la nostra ciutat. És per aquest motiu que prengueren les precaucions del cas i quan es constata que el possible perill havia passat es disposà la represa de la vida normal.

El succeït anit serví en molt d'assaig havent pogut prendre les autoritats bona nota de les diferents deficiències. Insistim en la inutilitat de les sirenes d'alarma actuals. També cal que es prohibeixi totalment el disparar trets pel sol fet de produir alarma, car que comporta un greu perill i confusionisme en quedar-se la ciutat a les fosques.

Per a acabar, remarcarem la serenitat amb què es comportà el poble barceloní en assabentar-se del possible atac que hom anunciava. Tothom acomplí les disposicions contra els atacs aeris i es refugià als llocs determinats fins que se'ls advertí que havia passat el perill.

Continuen les consultes amb el President de Catalunya

Barcelona. — Les darreres manifestacions facilitades pel senyor Lluís Companys són aquestes:

He celebrat ja un canvi d'impressions amb el company Nin del P. O. U. M. Procurarem formar un Govern que respongui a les necessitats i possibilitats del moment. Normalitzarem la vida de Catalunya, cosa que ja s'ha conseguit en gran part, amb l'ajuda de tots i el govern que es formi governarà i tindrà autoritat per a governar i farà complir les seves disposicions. Això és una cosa essencial i en ella hi ha la responsabilitat de tots. I, sobre això, jugarem les nostres darreres decisions.

Aquest matí a dos quarts d'onze el ciutadà Pi i Sunyer, alcalde de Barcelona ha visitat al President de la Generalitat en crisi.

Tant a la sortida com a l'entrada, aquest no ha volgut fer cap mena de manifestació.

Seguidament l'han visitat els companys Carreras i Mur de la Confederació Regional del Treball.

Hem vist també que el visitava els senyors Serra Hunter i Guinart de l'Esquerreta Catalana.

A l'igual que Pi i Sunyer no han volgut manifestar-se.

Durant aquesta seguiran les consultes a la Presidència.

Els nous bitllets del B. d'Espanya

Barcelona. — Han estat posats en circulació, avui, els nous bitllets del B. d'Espanya de 250 pessetes, 5 i 10.

La seva circulació ha estat comentada favorablement per tots els ciutadans i han estat nombroses les persones que han anat a Caixa a canviar-los.

Aquests nous bitllets la llargada dels quals fan molt còmode el seu maneig tenen un color marron delicat, amb filigranes artísticament boniques. El paper és molt resistent.

Una gran quantitat a la Generalitat

Barcelona. — Per la Sucursal del Banc d'Espanya d'aquesta ciutat han estat lliurats a la Generalitat de Catalunya 96.000 dòlars o 1.803.000 pessetes or en monedes diverses.

Rectificació

Ha estat rectificat el càrrec de Jutge del nostre company Pau Balsells pel següent: Jutge de 1.ª Instància núm. 6 de Barcelona.

Madrid

Comunicat oficial de Marina i Aire

València. — Ministeri de Marina i Aire.

Ahir, l'aviació del Nord bombardejà els reductes que l'enemic manté als pobles alavessos de Villarreal i Angosàn. Els nostres aparells es trobaren amb deu caces rebels, els quals refusaren combat.

Avui, una de les nostres esquadretes aparegué sobre l'estació ferroviària de Calatayud, contra la qual es llançà més d'un centenar de bombes, que causaren danys a les instal·lacions, algunes de les quals foren incendiades.

Sense cap altra novetat.

Comunicat oficial

Comunicat oficial facilitat pel Gabinet d'Informació del Ministeri de la Guerra.

FRONT DEL CENTRE. — Als sectors del Sud del Teix, Aranjuez, Guadalajara i Somosierra, sense novetat.

Al sector de Guadarrama a Fresnedilla, entre Cruz Verde i Santa Maria de la Alameda, els facciosos atacaren violentament les nostres posicions amb gran luxe de morters, metralladores i foc de fusell. Les nostres milícies deixaren apropar-se a l'enemic, i quan el tingueren a prop obriren violent foc i contingueren l'atac. La topada fou dura i a les poques hores de combat, els facciosos anaren cedint i replenant-se en sentir-se contraatacats. La nostra artilleria obri foc de canó i baté la reraguarda enemiga.

FRONT DE MADRID. — Al sector de Valdemorillo l'enemic atacà a primeres hores del matí i fou rebutjat.

A les tretze hores atacà igualment al sector de Bobadilla del Monte, i fou enèrgicament batut per les nostres forces.

En ambdós atacs les milícies de la República es bateren victoriosament i causaren als facciosos moltes baixes vistes i en alguns indrets fugiren a la desbandada. L'artilleria lleial cooperà en aquesta acció amb la seva pericia acostumada.

Sense novetat en els altres fronts.

Altres noves interessants

Aragó (4 tarda). — Ha estat bombardejada eficaçment per nosaltres la posició rebel de Chimilla.

Els nostres milicians a quatre quilòmetres de Còrdova

Montoro. — Trenta milicians dirigits pel banderiller "Parrita", tinent de Milícies, efectuaren una descoberta i arribaren fins a quatre quilòmetres de Còrdova.

Sostingueren un tiroteig amb les avançades enemigues, parapetats a la casa de camp "Montón de Tierra". Aprofitant la foscor, aconseguiren fer sis morts i quinze ferits.

El soroll dels disparats portà l'alarma a Còrdova, on ràpidament s'apagaren les llums i s'organitzà la tramesa de forces, creient que les forces de la República havien iniciat un altre atac.

Al dia següent repetiren la proesa sobre la casa de camp "Ribera", on feren fugir els facciosos i s'apoderaren de 120 vaques, 80 porcs i 120 cavalls.

Atacs refusats a Màlaga

Màlaga (4 tarda). — S'ha refusat a l'enemic un atac, causant-els-hi nombroses baixes. Les nostres bateries han lograt localitzar uns reductes enemics i els ha destruït.

ESTRANGER

Disturbis a Brussel·les

Brusel·les (4 tarda). — A aquesta capital hi ha hagut un violentíssim debat entre el cap reixista Degrelle i el president del Consell liberal.

Després dels acostumats matxs de boxa, la policia féu una batuda i recollí nombrosos detinguts i un ferit.

Grècia vol un consolat a Abissínia

Roma (4 tarda). — El govern grec ha enviat una comunicació a Itàlia demanant un consolat a Adis Abeba.

Nova constitució aprovada a l'Havana

L'Havana (4 tarda). — El Senat ha aprovat una nova Constitució que solucioni el problema de la maternitat i la vellesa.

Comentaris a l'entorn del discurs pronunciat per Eden

París (4 tarda). — Han estat comentades les declaracions del "New Chronicle" del discurs pronunciat ahir per Eden, i principalment les seves darreres frases que diuen que quan a Espanya hagin acabat els disturbis, degut a un armistici, serà d'extraordinària importància que quedi intacta la seva integritat.

Un periodista francès ha dit que Espanya tant si és neutral com amistosa és imprescindible a França, i que Blum sembla que ara pren amb inusitada afició les coses que passen a Espanya.

Londres (4 tarda). — El discurs d'Eden és el començament d'una nova etapa diplomàtica i política cada dia més forta en la vida d'Anglaterra.

Els esdeveniments que s'han desenrotllat aquests darrers dies han causat una reacció de les potències pacifistes en contra de les potències totalitàries.

Anglaterra es proposa fer per a assegurar la pau el mateix que executà arran del conflicte italo-abissini, és a dir: la redistribució de matèries primes.

Fins Roosevelt s'hi atreueix

Nova York (4 tarda). — El President dels EE. UU. Roosevelt dirigit en breu un parlament a tot el món sobre la redistribució i d'aquesta manera — segons ell — s'aconseguirà mantenir la pau dels pobles.

Els atacs dels pirates contra els vaixells mercants soviètics

Moscou. — La premsa publica extenses informacions relatives als atacs de què han estat objecte alguns vaixells soviètics per part dels vaixells rebels espanyols. Sobre aquest punt el diari "Pravda" escriu:

"Fins ara són 17 els vaixells soviètics que han estat atacats i escorcollats per vaixells pirates, sense que a bord d'ells s'hagin trobat els fantàstics carregaments d'armes i municions destinades a l'Espanya republicana que les emissores rebels anuncien cada dia. Tot això seria perfectament ridícul si no es demostrés dia darrera dia que els sistemàtics atacs dels pirates contra els vaixells mercants russos constitueixen una dificultat absolutament inadmissible per al comerç normal entre els països civilitzats".

PER DAMUNT DE TOT, REVOLUCIÓ AUTÈNTICA, PROFUNDA, PERMANENT

El conjunt de la societat espanyola d'avui es dona compte de la transcendència grandiosa del moment que estem vivint? Categòricament afirmem que no, que no cospa tot l'abast d'aquestes hores greus, úniques.

S'observa en diversos indrets, una enorme desgana, una indiferència, una minsa preocupació, un afany de millorar la situació individual, un desig d'aprofitar el moment que vivim.

Sorpren la facilitat amb què s'enfilen determinats individus a posicions de responsabilitat. Posant en acció llurs facultats de grimpador assoleixen altures que mai no haurien somniat per la insensibilitat pròpia, més absoluta, vers la causa dels oprimits.

No son pas els moments actuals a propòsit per a esmerçar-los en beneficis personals. La inestabilitat i la gravetat de l'hora és natural que permeti als eternals aprofitadors, conservar i incrementar les situacions llurs.

Insensats, no calculen que un altre dia hauran de justificar llur situació privilegiada. Vindran hores més greus que les presents. Hores dramàtiques, moments difícils. El nostre país sortirà anihilat de la lluita actual. La reconstrucció serà una obra costosa, una obra d'anys.

Els individus aprofitadors d'avui, quedaran llavors en entredit. Llurs falses posicions quedaran al descobert. Els nostres germans, que a les trinxeres ho donen tot per a la causa de la Llibertat, seran, després els jutges autoritzats davant els quals totes les maniobres dels emboscats rebran la sanció inexorable.

Companys de la reraguarda: No podem, avui, desentendre'ns de la hora angiosa que vivim. Es un insensat qui actua d'apropiador. La civilització decrepita cau a trossos. La Humanitat passa per un tombant perillós, crític. Vivim hores històriques, d'una intensa dramaficitat. Ningú no té dret a jutjar el moment, segons la seva situació personal. Cada espanyol, avui, pertany exclusivament a la Història.

El proletariat en armes exigeix comptes als seus eternals explotadors. Demà, el mateix proletariat, farà justícia als grimpadors de l'hora present.

S'imposa una vigilància acuradíssima per part dels elements purs de la causa proletària. Una actuació constant i persistent exercida pels incondicionals de sempre.

La qualitat, el pes específic de les forces revolucionàries, restarà al seu lloc, fermament, serenament, estoicament.

Les embestides dels nou-vinguts no substituiran ni una engruna de la Revolució. El deure dels bons revolucionaris és vetllar per la seva incorruptibilitat més absoluta.

Obrers, camperols: Vigilància i rigorisme revolucionari. Per damunt de tot, Revolució autèntica, profunda, permanent. Amunt els cors, companys i companyes. I a treballar fermament per a la llibertat de tots.

PLANELLA.

Esport i Socialisme

Es va vèncer a la nostra regió la sublevació militar-feixista, i, consegüentment, va triomfar la revolució proletària, la revolució socialista.

De mica en mica, anem veient com aquesta revolució s'exten a totes les branques socials; tanmateix, per això és revolució socialista. Malgrat que la victòria definitiva no és assolida encara, malgrat que el nostre poble viu un temps d'intensa activitat guerrera, i que com més passa el temps, més es nota aquesta febril activitat d'organització de forces de lluita, no debem oblidar que a la reraguarda es deu treballar per a portar a la realitat aquell programa polític de renovació social pel qual lluiten els combatents i que deu ésser el punt culminant d'atenció de totes les organitzacions dirigents, puig no deu oblidar-se que aquesta revolució, ja posada en pràctica a la nostra regió, serà la que donarà força moral i material per a guanyar la guerra. Bé està que els organismes de Defensa i Guerra, es preocupin primordialment de la lluita armada, però deu evidenciar-se que el millor apoi el rebran, tan materialment com moralment de les tasques que la reraguarda desenrotlli, activant intensament la revolució socialista.

Diu l'adagi llatí: Si vols la pau, fes la guerra. (Si vis pacem, para bellum) i amb el mateix motiu poden forjar-ne un altre dient: "Si vis victoriam, para revolucionem". (Si vols la victòria, fes la revolució). Que no es manqui al bon sentit, pro-

clamant que tota l'atenció deu ésser per la guerra, com semblant indicar que fóra guerrear, hom deu desinteressar-se de tot el demés, puix en veritat, ¿pot ajudar-se millor als combatents que fent a la reraguarda una revolució socialista, que destruirà arrel el sistema demòcrata-burgès i proveirà les necessitats materials de la guerra, dels fronts de combat?

Tingui's present: Dedicar l'atenció a la pràctica de la revolució socialista a la reraguarda, és dedicar l'atenció a la guerra. I prou de preàmbuls, i passem a la part d'orientació per a portar a terme aquesta revolució en una de les branques que, si bé no oblidada del tot (doncs bé han arribat a ella algunes guspires revolucionàries) no s'ha tocat amb la intensitat i precisió degudes a la seva cabdal importància. Em refereixo a l'esport: Esport i Socialisme. Heus ací un tema interessantíssim que pot ésser d'una extensió indefinida, però que amb el present article, vull tractar només superficialment i a manera d'orientació, atenent-nos a les realitats bàsiques de les hores actuals, sense malabarismes, detalls tècnics, ni teories innecessàries. Hom diu: Divideix i venceràs. Fem-ho doncs, ara, i puntualitzem.

Importància social del esport

Passar endavant sense dedicar unes ratilles a constatar aquest, punt, fóra il·lògic i contraproduent.

L'esport és d'una importància social immensa. Qui no ha viscut l'esport, qui no l'ha practicat, és incapaç d'abarcarr amb tota l'extensió aquesta necessitat.

Deu haver-se experimentat personalment, els béns individuals que s'aconsegueixen amb la pràctica esportiva, per a comprendre el bé social il·limitat que la seva pràctica representa. Pràctica esportiva, vol dir per al futur, homes sans físicament i intel·lectualment. Home sà vol dir optimista. Vol dir energies immenses, que poden dedicar-se al treball intens. Home intel·ligent vol dir home savi, comprensiu i bó, és a dir, home "comunista", en el sentit estricte de la paraula: que comunisme i virtut és el mateix. L'home futur deu amotillar-se a allò que diuen els clàssics. Mens sana in corpore sano. Perfecció individual, representa perfecció social. Fins aquí resumeixo el que pot aconseguir-se dedicant, l'Estat de transició al comunisme, una atenció preferent a l'esport.

Devem ara fixar-nos a limitar el camp d'organització del nou esport socialista i per a tractar, encara que breument, aquesta qüestió és necessari estudiar-la puntualment per a no deixar en l'aire detalls que representarien un descuit lamentable. En primer lloc, deu evidenciar-se la necessitat de que l'Estat reguli de manera general tot l'esport.

Concretem i fixem l'actuació de l'Estat socialista en matèria esportiva, que deurà resumir-se al següent:

a) Creació d'un Comissariat Esportiu en el mateix Govern.

b) Destí d'un pressupost esportiu, amb càrrec al Tresor Nacional, per obres immediates.

c) Subvencions anyals al Comissariat Esportiu, amb càrrec al pressupost nacional.

Correspon al Comissariat Esportiu: Reglamentar i encaminar l'activitat esportiva de tota la nació, concedint subvencions als estaments esportius i regulant el funcionament de campionats, torneigs, festivals internacionals, Olimpíades, etc.

El precedent com a resum de l'activitat estatal en matèria esportiva.

Estudiarem ara, però, la part que afecta més directament al poble: La manera de posar en pràctica aquest programa de creació d'una gran massa esportiva. Anem a fer imprescindible l'esport en la nova societat.

Resumeixo l'esport en tres classes principals: Esport infantil, Esport estudiantil i Esport obrer. Cadascuna d'aquestes modalitats o branques, precisen ésser estudiades separadament, ja que les solucions i manera d'orientar les seves activitats, són també diferents. Puntualitzem.

Esport Infantil. — La tasca de divulgació esportiva entre l'element pàrvul, cal portar-la a terme en les escoles primàries. Aquesta tasca és essencial, puix ella, pot dir-se que regularà la iniciació dels infants en l'esport, i sense la qual, les demés resultarien nul·les totalment, o gairebé, si fixem els ulls en el resultat general que pretenem assolir. En l'escola primària deu desvetllar-se en el nen, aquella inicial afició a l'higiene, a la cultura física, que els hi farà imprescindible la pràctica activa de l'esport més endavant. La tasca a que ens referim, pot resumir-se a:

a) Creació de classes de cultura física en el programa d'ensenyança general.

b) Instal·lacions de dutxes i tocadors d'higiene en les escoles.

En efecte, és amb la creació de classes de cultura física, amb les instal·lacions higièniques i amb la pràctica de jocs esportius sense violència, on l'infant trobarà el ressò i la iniciativa esportiva.

Esport Estudiantil. — L'esport en aquesta branca de la societat, que sens dubte, és molt important, deu agafar un caire més

seriós. Representa l'etapa cim, en la qual deu aconseguir-se la formació d'aquella massa d'intel·lectuals conscients de la importància de l'esport en la societat, que aconseguirà anivellar aquest problema, als demés que es consideren imprescindibles socialment i faran, per tant, fixar-hi l'atenció i interès governamental, com problema àlgid d'últimació revolucionària. Ademés, aquesta fracció, deurà col·laborar intensament, i la seva acció restarà lligada completament amb l'esport obrer. Orientem aquesta fracció de la manera següent:

a) Instal·lació, en els edificis de segona ensenyança i superior (Instituts, Universitats, etc.) de sales espaioses de cultura física, amb professors especialitzats de gimnàsia sueca, que deuria ésser el punt rector sobre el que giraren tots els esports.

b) Construcció de Piscines cobertes, amb aigua atemperada a l'hivern que facin possible la pràctica ininterrompuda de la natació i esports complementaris del mateix.

c) Habilitació d'un camp d'esports amb pistes de cendra per atletisme, camp de fútbol, basquet-ball, hockey, etc., etc.

d) Organització d'equips i preparació tècnica dels mateixos per entrenadors especialitzats, així mateix com instauració de campionats oficials universitaris.

Amb aquest resum anterior, veiem com la tasca que pot portar-se a cap en la branca estudiantil, requereix un treball gegantí.

Esport Obrer. — Aquest sí que és l'esport que dirigirà els anteriors i que representarà el baròmetre de la potencialitat social de la nació en pes. Com més avançat estigui, com més nombrós sigui el nombre d'obrers esportius, tan més serà el nombre de ciutadans cultes i serens que sorgiran del seu sí benefactor, i per lògica, serà el que tindrà l'apoi de l'Estat i Municipis, que resumiran el seu programa a:

a) Creant en cada localitat important un Casal Únic d'Esports que aplegui totes les activitats esportives de la població.

b) Procurant a aquest Casal Únic d'Esports (que després tindrà indiscutiblement vida pròpia) d'una sèrie d'instal·lacions esportives en les que no hi mancaran ni piscines, ni pistes d'atletisme, ni frontons, ni camps de fútbol, de basquetbol, de tenis, ni sales de gimnàs i d'altres per a jocs d'escacs, ping-pong, etc.

La part d'esport que afecta a aquesta fracció, és d'una extensió tal, que, com s'endevina en el programa limitat que exposo anteriorment, sobre el mateix programa, existeixen un munt de detalls que seria molt interessant tocar-los adequadament, però que no ho faig en el present article, per considerar aquest com una orientació general del que deu ésser l'esport en una nació socialista. Potser més endavant, tindrem temps i serà oportú discutir i considerar tots i cadascú dels detalls que no estudiem amb el present.

Havem deixat explanat anteriorment, un programa, per quina realització es necessiten anys. Però que pot ésser factible fàcilment, amb sols dedicar-hi els que deuràn regir els nostres destins, una atenció acurada, doncs havem de tenir present que el treball és omnipotent i precisament serà el treball que en la nova societat que forjem ocuparà el lloc més alt.

Proletaris!! Que tot es revolucioni a la reraguarda, que de l'Estat burgès no resti en peu, més que la part indispensable de transició social. Forjarem una nova vida. Som idealistes, perquè no? però som també consegüents i sabem que res és impossible en el nostre món i per nosaltres. Fixem el nostre destí, companys, però fem-ho valentment, fitem els ulls ben enlaire. Reconstruirem aquesta corcada societat, i treballarem segurs de realitzar els nostres desitjos.

Parodiarem allò que en diuen felicitat, però implantant el nostre règim comunista.

J. PLAJAS

Girona, 5 de desembre de 1936.